

Oranžová stuha roku 2024

Oranžová stuha

roku 2024

Obsah

Slovo ministra	4 – 5
O soutěži Vesnice roku	6 – 7
Bory	8 – 9
Červená Voda	10 – 11
Haňovice	12 – 13
Hejtmánkovice	14 – 15
Chrástovice	16 – 17
Krásná Hora nad Vltavou	18 – 19
Krašovice	20 – 21
Malhostovice	22 – 23
Ovesné Kladruby	24 – 25
Vělopolí	26 – 27
Vítězné obce minulých ročníků ocenění Oranžová stuha	28

Slovo ministra

Vážení obyvatelé obcí, městysů a měst,

právě Vám je určena soutěž Vesnice roku, jejíž již 28. ročník v letošním roce proběhl. Cílem soutěže je vyhledávat a podpořit obce z celé České republiky, kde se velmi aktivně snaží, aby se jim v jejich obci dobře žilo a nepovažují ji jen za místo, kde bydlí, ale za svůj domov.

V soutěži můžeme podpořit obce v investiční oblasti prostřednictvím ceny v podobě dotace. Neméně důležité ale je, že oceníme i každodenní práci a úsilí, kterou do své obce investují její obyvatelé. Protože fungující komunity, bohatý společenský a spolkový život mají zásadní vliv na kvalitu života a je to něco, co nelze za žádnou dotaci pořídit.

Ministerstvo zemědělství je již od roku 2007 garantem ocenění Oranžová stuha, kterou mohou získat obce za výbornou spolupráci ze zemědělským nebo lesnickým podnikem, případně místní dobrovolnickou organizací z oblasti zemědělství.

V roce 2024 bylo ocenění Oranžová stuha uděleno v deseti krajích deseti obcím. Tyto obce se následně v celostátním kole utkaly

o titul Oranžová stuha roku 2024. Každá z těchto obcí je jedinečná, v každé mají něco, co jinde nenajdete, ale zároveň mají všechny něco společného. Jsou to obce, kde místní vytvářejí komunitu a společně se snaží, aby jejich obec byla přesně to místo, kde chtějí žít.

V této publikaci se Vám svými slovy představí jednotliví finalisté celostátního kola Oranžové stuhy. U každé obce také najdete, co na obci zaujalo hodnotitelskou komisi.

Chtěl bych poděkovat starostkám, starostům a obyvatelům všech 196 obcí, které se do soutěže přihlásily, za odvahu, čas a energii, kterou věnovali přípravě prezentace své obce a doufám, že si účast v soutěži užili, byť třeba tentokrát nezvítězili.

Marek Výborný
ministr zemědělství

O soutěži Vesnice roku

Do 28. ročníku soutěže vesnice roku se přihlásilo 196 obcí. Cílem soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, poukázat na rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova.

Soutěže se mohou zúčastnit obce s počtem obyvatel do 7 500, které mají zpracovaný vlastní strategický dokument zabývající se rozvojem obce, program obnovy vesnice nebo program rozvoje svého území (více o podmínkách soutěže na www.vesniceroku.cz).

Vyhlašovatelé soutěže:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Spolek pro obnovu venkova ČR
Ministerstvo zemědělství
Svaz měst a obcí ČR

Spoluvyhlašovatelé soutěže:

Kancelář prezidenta republiky, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo kultury, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Svaz knihovníků a informačních pracovníků, Sdružení místních samospráv ČR, Asociace krajů ČR a Národní síť Místních akčních skupin ČR.

Soutěž je organizována ve dvou kolech – krajském a celostátním. V rámci krajských kol jsou udělována následující hlavní ocenění:

Zlatá stuha – vítěz krajského kola

Ocenění získá obec, která nejvíce a vyváženě osloví komisi ve všech posuzovaných oblastech. Komise sleduje úroveň společenského života v obci, aktivity občanů, celkový obraz vesnice, občanskou vybavenost a infrastrukturu, spolupráci s podnikateli v obci, vzhled veřejných prostranství, péči o zeleň a krajinu a v neposlední řadě také koncepční dokumenty obce.

Modrá stuha – za společenský život

Znakem společenského života vesnice je mj. to, že jej vytvářejí lidé nejen pro ostatní, ale i pro sebe. V oceněné obci bývá řada spolků tradičních i novodobých, udržují se a obnovují tradice a obyčejy. V ocenění je důležitá péče o duchovní hodnoty obce a návaznost na tradice.

Bílá stuha – za činnost mládeže

Oceňovány jsou aktivity místních spolků v oblasti výchovy mladé generace, práce s dětmi v knihovně či vytváření podmínek pro trávení volného času.

Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí

Je udělena obcím, které jsou mimořádným příkladem v péči v oblasti životního prostředí, zeleně a veřejných prostranství i tvorby a péče o přírodní prvky v krajině. Oceňovány jsou i snahy o revitalizaci navazující otevřené krajiny, výsadby tradičních stromořadí a obnova druhové skladby.

Fialová stuha – za inovativní obec

Novinka letošního ročníku soutěže. Ocenění získá obec, která využívá nové technologické nástroje a inovativní přístupy, zvláště ty založené na digitalizaci, pro dosažení vyšší kvality života a veřejných služeb.

Oranžová stuha – za spolupráci obce se zemědělským subjektem

Cílem ocenění je povzbudit představitele obcí, zemědělce hospodařící v obci a občany ke vzájemné spolupráci, která povede ke zvelebování obce a zlepšení života jejich obyvatel. Jsou vyhledávány, zveřejňovány a oceňovány příklady dobré spolupráce obce a zemědělského subjektu (zemědělského nebo lesnického podniku) či obce a místní dobrovolnické organizace v zemědělském sektoru (např. myslivců, rybářů, včelařů, zahrádkářů, chovatelů) při obnově a rozvoji venkova. Partnerství ze strany obce může být naplňováno také v rámci dobrovolného svazku nebo místní akční skupiny.

Ocenění je udělováno od roku 2007, od kdy se Ministerstvo zemědělství soutěže účastní jako jeden z vyhlašovatelů. Krajská kola soutěže se uskutečnila v průběhu května a června. Celostátní hodnotitelská komise navštívila vítězné obce krajských kol v první polovině září. Posuzovala obce dle hodnotících kritérií a vybrala obec, která se stala nositelem titulu Oranžová stuha České republiky roku 2024.

S oceněním Oranžová stuha je spjata finanční odměna ve formě dotace z rozpočtu Ministerstva zemědělství (MZe) a podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova administrovaným Ministerstvem pro místní rozvoj. Finanční odměna, resp. dotace je udělena dle platných Zásad podprogramu Podpory obnovy a rozvoje venkova a dle možností MZe pro daný rok. Obec, které bylo uděleno ocenění v rámci krajského kola soutěže, získá finanční odměnu, resp. dotaci až do výše 800 tis. Kč. Obec, která se v celostátním kola umístila na třetím místě, získá navíc finanční odměnu, resp. dotaci až do výše 200 tis. Kč, obec na druhém místě 300 tis. Kč a obec na prvním místě 400 tis. Kč.

Bližší informace k soutěži naleznete na stránkách Ministerstva zemědělství, subportálu venkov na www.mze.gov.cz/venkov.

Hodnotící kritéria

U hodnocených obcí se posuzuje: péče o celkový vzhled obce, společné projekty pro udržitelný rozvoj, podpora místních tradičních produktů a aktivit, využití obnovitelných zdrojů energie, nezemědělské aktivity zemědělských subjektů a podíl místních zemědělských subjektů na zaměstnanosti obyvatel obce. Posuzuje se i prezentace obce během hodnocení, organizace návštěvy nebo celkový dojem z obce.

Členové celostátní hodnotitelské komise:

Jana Bartošová – Státní zemědělský intervenční fond
Vladislav Hadáček – Spolek pro obnovu venkova ČR
Vít Hrdoušek – Národní síť Místních akčních skupin ČR
Marta Kristenová – Ministerstvo zemědělství
Lenka Rychlá – Zemědělský svaz ČR
Josef Souček – Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu
Stanislav Toman – Asociace soukromého zemědělství ČR
František Winter – Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů

Oranžová stuha Kraje Vysočina roku 2024

3. místo v celostátním hodnocení

Bory

Okres	Žďár nad Sázavou
Adresa obecního úřadu	Bory 232 594 61 Bory
Web	www.bory.cz
Místní akční skupina	MAS Most Vysočiny, o.p.s.
Počet obyvatel	779
Rozloha obce	1 647 ha

Bory s téměř 800 obyvateli leží v údolí potoka Babačka, obklopena poli, loukami a lesy. V osadě Cyrilov, spadající do borského katastru, se dochovalo několik chalup, které jsou příkladem tradiční venkovské architektury.

Na okolních polích hospodaří zemědělská firma Zemas, která pěstuje tradiční plodiny Vysočiny. Zemědělským aktivitám se v obci věnují i menší soukromníci. Součástí tradičních trhů je farma Pod Holým vrchem, jejíž majitelé chovají kozy a ve vlastní minimlékarně vyrábí sýry. Rodinné včelařství Českéj med provozuje unikátní Medovou samoobsluhu s nabídkou medů, které hrají všemi barvami a chutěmi. Na loukách okolo vesnice se pasou ovce, krávy a koně místních zemědělců.

Bory jsou díky své poloze a přírodnímu prostředí atraktivním místem pro návštěvníky díky naučné stezce Poznáváme Bory. Trasa s 36 zastaveními se věnuje ekologickým stavbám, protipovodňovému opatření a výsadbě zeleně, ale i borským minerálům, slunečním hodinám i Uchám lesa zesilujícím zvuky ptáků.

Při dlouhodobém plánování obec postupuje ve shodě se Studii odtokových poměrů z roku 2022. V jejím souladu vzniká na okraji obce

biocentrum, jehož účelem je zachycení povrchových vod a zpomalení odtoku.

Na udržování tradičních zvyků se podílí spolky sportovců, myslivců, ochránců přírody a hasičů. Jejich činnost obec podporuje dotačním titulem. Kalendář akcí nabízí každoročně přes 50 kulturně-společenských akcí. Více než 50letou tradici má spolek Mladých ochránců přírody Bobeš. Věnuje se environmentální výchově, zapojuje se do programu na ochranu biodiverzity, podílí se na výsadbě zeleně i projektu Sážíme budoucnost pro Bory a pečuje o borské přírodní památky Mrázkova louka a Rasuveň.

Od roku 2010 provozuje obec kompostárnu, ke které se v roce 2019 přidal sběrný dvůr pro občany zdarma. Kompost je zužitkováván na veřejných prostranstvích, ale využívají ho i místní. Sběrná hnízda, lavičky a květináče s moderním vzhledem vyrábí v obci ze dřeva výtěžného z vlastních lesů.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec se po zkušenostech z minulých let systematicky připravuje na možnost případných povodní a příválových deštů. Vybudovala suchý polder, výsadba je prováděna v souladu s výstupy Studie odtokových poměrů, kterou si nechala zpracovat. Na soukromém pozemku vzniklo Biocentrum – soustava rybníků a tůňek k zachycení povrchových vod. • Komisi zaujal nízký věkový průměr místních zemědělců a úctyhodná plocha 400 ha, která je osetá mákem, obhospodařovaná místním zemědělským podnikem. • Za zmínku stojí i chovatelé koz, kteří mají malou minimlékárnu a jejich produkce nesmí chybět na žádné z akcí, které obec pořádá. • Zemědělcům při jejich aktivitách nezištně pomáhá i myslivecké sdružení, které v obci působí. • Obec pořádá pravidelné farmářské trhy, kde poskytuje zdarma prostor místním producentům. • Místní včelařství provozuje medovou samoobsluhu s širokou nabídkou medů. Ve škole působí včelařský kroužek, který produkuje školní med. • Raritou v obci je cenná přírodní lokalita „Nad Horníkem“, jedná se o slatinnou louku, které jsou součástí nadregionálního biocentra územního systému ekologické stability Rasuveň.

Červená Voda

Oranžová stuha
Pardubického kraje
roku 2024

Okres	Ústí nad Orlicí
Adresa obecního úřadu	Červená Voda 268 561 61 Červená Voda
Web	www.cervenavoda.cz
Místní akční skupina	MAS Orlicko, z.s.
Počet obyvatel	3 007
Rozloha obce	4 734 ha

Obec leží v údolí, které se nazývá Králická brázda, nejjižnější část většího celku Kladské kotliny, která se z velké části rozkládá v současném Polsku. Okraj brázdy na západě tvoří mohutná hradba Bukovohorské hornatiny, z níž vystupuje Suchý vrch (995 m) a Buková hora (958 m),

na východní straně pak Křížová hora (739 m), Kamenáč (730 m) a Jeřáb (1 063 m). Podnebí Červené Vody, která leží v nadmořské výšce přibližně 530 m, je pod vlivem severozápadních větrů, které sem pronikají Kladskou kotlinou. Spolu s nadmořskou výškou mají vliv na chladnější a vlhčí ráz místního podnebí.

Obec je svým umístěním na okraji Jeseníků a Orlických hor unikátní, neboť leží na rozvodí dvou moří. Tudy vedla dříve i zemská hranice mezi Moravou a Čechami. Od roku 1963 obec spadá pod Pardubický kraj. První zmínky o obci Červená Voda pocházejí již z roku 1481. Historie se tu píše německy, obec spadala pod území Sudet a i obyvatelstvo žijící v nedalekém Polsku bylo převážně německé.

Znak obce v kombinaci barev zlatá a červená vychází z rodového erbu knížat z Lichtenštejna, k jejichž panství Červená Voda náležela více jak 200 let. Květ lnu symbolizuje dlouhou, bo-

hatou a do dneška přetrvávající textilní tradici obce.

Červená Voda je zemědělskopřemyslová obec. Zemědělství je reprezentováno několika soukromými subjekty. Zemědělci mají v obci velkou podporu. Každoročně se v obci pořádají farmářské trhy, oslovují se především místní prodejci. Podpora je i ze strany příspěvkových organizací, které do svých provozů odebírají produkty od okolních zemědělců.

Základní škola má vlastní včelín a včelařský kroužek. Med je nedílnou součástí vánočního jarmarku. Obec spolupracuje s občanským sdružením Neratov, kde podporuje chráněné dílny a jejich výrobky. Myslivci spolupracovali na tvorbě naučné stezky a pomohli i s realizací přednášky na téma Vlci v krajině. Obecní dron slouží i k vyhledávání mláďat při senoseči. Úzká je spolupráce s rybáři. V jednání je spolupráce s Mendelovou univerzitou.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec má managersky velmi schopné vedení, které dokáže vytvářet kvalitní projekty pro rozvoj obce a celého katastru jejichž výsledky jsou vidět na každém kroku. • Obec má širokou komunitu drobných zemědělců, kteří vypomáhají obci při běžných pracích ať v zimním, či letním období. V případě potřeby poskytují své polnosti pro pořádání různých akcí. Vychází obci vstříc i při komplexních pozemkových úpravách. • Obec pořádá každoročně Farmářské dny, Den země, Den stromů a podobně. • Velmi dobrá spolupráce je i s Mysliveckým sdružením, které pomáhá obci zakládat tzv. Lesní políčka, jako útočiště zvířet v průběhu sklizně. Na ochraně zvířet se podílí i místní hasiči pomocí dronu s termovizí, kterým bezplatně vyhledávají zvířet před sečí. • Velmi dobrá spolupráce je i s místními rybáři, jezdeckým klubem a ostatními organizacemi. • V obci je podporována environmentální výchova dětí. Na škole mimo jiné probíhá včelařský kroužek s cca 10 členy. • Obec zahajuje spolupráci s výzkumnou organizací – Mendelovou univerzitou v Brně.

Oranžová stuha Olomouckého kraje roku 2024

Haňovice

Okres	Olomouc
Adresa obecního úřadu	Haňovice 62 783 21 Chudobín
Web	www.hanovice.cz
Místní akční skupina	MAS Moravská cesta, z.s.
Počet obyvatel	473
Rozloha obce	275 ha

Obec Haňovice je zemědělská obec uprostřed Hané, ležící na břehu potoka Loučka. Významným obdobím pro obec bylo 16. století, kdy byl postaven zámek a pivovar, později sladovna a lihovar. Dnes zůstal pouze zámek, který slouží jako správní budova zemědělského družstva.

V roce 1952 bylo založeno Jednotné zemědělské družstvo Doubrava Haňovice, v roce 1992 reorganizováno, zůstává však stále družstvem. Dnes obhospodařuje 16 katastrálních území 5 obcí. Haňovice jsou nejen zemědělským, ale i společenským a sportovním centrem. Družstvo se od svého založení zapojuje do všech oblastí života v obci. Z jeho iniciativy postupně vzniklo myslivecké sdružení, rybářský spolek a tělovýchovná jednota. Spolupráce zahrnuje oblasti myslivosti, rybníkářství a chovu ryb. 21 členů družstva je z Haňovic, z toho 3 zastupitelé včetně starosty. Zemědělské družstvo poskytuje pracovní příležitosti pro 13 občanů v obci. Zabývá se rostlinnou výrobou, živočišnou výrobou (chov krav), výrobou elektřiny, tepla a přidruženou výrobou, především výrobou strun pro 3D tiskárny.

Zajímavostí jsou nové stáje skotu s robotickým dojením nebo pěstování cherry rajčat ve tří hektarovém hydroponickém skleníku.

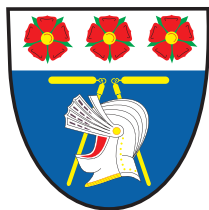
Bioplynová stanice zásobuje teplem budovy družstva, kulturní dům, kde sídlí obecní úřad, knihovna, kadeřnictví, ale také spolky Haňovští a Sbor dobrovolných hasičů. Elektřina se využívá ve sklenících a v celém areálu družstva. Voda ze všech střech (přibližně 40 000 m²) se shromažďuje do laguny a používá se k zavlažování skleníků. Minimálně 80 % vody použité k zalévání tvoří dešťová voda.

Nejvýznamnější kulturní událostí jsou Kluzovské hody „KLŮZOVSKÝ HODĚ“. Jejich symbolem je koza a jelito. Tyto hody se konají vždy týden po Svatém duchu, kdy je již ukončena zemědělská sezóna. Lidem skončila těžká práce na polích a je čas se sejit a probrat, jak se komu během roku dařilo, jaké byly jejich výnosy, výtěžky či ztráty. Obcí prochází průvod v dobových kostýmech za doprovodu dechovky. Lidé před svými domy nabízejí výrobky a pochutiny, které může domácnost nabídnout.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec Haňovice je typickou zemědělskou obcí uprostřed úrodné Hané. • Obec klade velký důraz na zachování tradic a tradičních aktivit, pořádáním Kluzovských hodů nebo vydáním učebnice Hanáčtiny. • ZD Haňovice, ve kterém pracuje i část obyvatel obce se zabývá rostlinnou, živočišnou a přidruženou výrobou. Jelikož družstvo disponuje velkým množstvím střech, je všechna dešťová voda jímána a slouží k zalévání ve sklenících. Družstvo také provozuje bioplynovou stanici, kterou vytápí kromě skleníků, ve kterých produkuje rajčata, i kulturní dům obce a další obecní prostory. Sál je díky dostupnému vytápění využíván prakticky každý den v průběhu celého roku. Za zmínku stojí i přidružená výroba družstva, která vyrábí filamenty do 3D tiskáren. • Zemědělské družstvo je jedním z dobrých příkladů zavedení precizního zemědělství do praxe.

Oranžová stuha
Královéhradeckého kraje
roku 2024

Hejtmánkovice

Okres	Náchod
Adresa obecního úřadu	Hejtmánkovice 64 550 01 Broumov
Web	www.hejtmankovice.cz
Místní akční skupina	MAS Broumovsko+
Počet obyvatel	587
Rozloha obce	1 301 ha

Obec Hejtmánkovice se nachází v CHKO Broumovsko, která lemuje pásmo sudetských pohoří. Je krajem úrodným, divokým a nepřístupným. Území je výjimečné reliéfem i klimatem, vhodným pro život unikátní květeny a zvířeny. Spolupráce s AOP CHKO Broumovsko je naším cílem, posláním i nutností k zajištění přirozeného rázu krajiny pro další generace.

Zemědělské subjekty, zejména ty, které mají sídlo v obci, se významně podílejí na udržování zelených ploch, trávníků, polních cest a pozemků podél cest, a to sekáním a mulčováním dle potřeby. Vytvářením biopásů a výsadbou meziplodin na svažitých pozemcích a začleňováním problematických pozemků do úhuru se přirozeně zapojují do protipovodňových a protierozních opatření. Vzájemná dohoda mezi zemědělci a obcí, že pole nebudou zorávány až na hranici parcel, dala možnost vzniknout novým ovocným a lipovým alejím. Za zajištění pestré potravy pro

včely, čmeláky, motýly i další hmyz po celou sezónu je nám odměnou v podobě medu od regionálních včelařů. Zemědělci také významně spolupracují při opravách stávajících účelových cest. Ať už poskytnutím strojů k dopravě a urovnání štěrkodrtě nebo i vlastním spolufinancováním oprav.

Výsadba nové zeleně probíhá v kooperaci se zemědělci, kteří zapůjčí potřebnou techniku, obec zajistí sadební materiál a dobrovolníky z řad členů TJ Sokol, dobrovolných hasičů, spolku Hejtmanky a Honebního společenstva. Rovněž jsou udržovány břehy rybníka a mokřadů, struh a potoka (každoroční sekání a vyžínání). Spolek Honební společenstvo Hejtmánkovice – Jetřichov se mimojiné zabývá odchovem a následným vrácením bažantů do přírody a údržbou remízků jako přirozeného útočiště drobné zvěře. Výchově mladé generace se věnujeme pravidelně na akcích „Den s lesníkem“. Akce pro děti 1.–5. třídy základních škol, kde se na lesních stanovištích děti seznamují a aktivně zapojují do pěstování lesa a všeho, co je součástí vztahu lesního prostředí a činností lesního hospodáře. Honební společenstvo se spolu s místními rybáři příkladně stará o rybník „Vepřín“ a chov ryb. Zhodnocení této práce mohou ocenit občané na podzimním výlovu rybníka.

Členky spolku Hejtmanky se celosezónně starají o zeleň veřejného prostranství před bý-

valou prodejnou, u bývalého obecního úřadu a tzn. „U Cejnarů“.

Zemědělské subjekty udržují čistotu a pořádek na obecních cestách, a to nejen po sklizni komodit (zametání a omývání), ale vypomáhají i při zimní údržbě.

O revitalizovanou zahradu u MŠ se starají zaměstnanci obce spolu s občany z blízkého okolí MŠ. Bylinkovou zahradu mají v péči samy děti a sledují tak proměny v přírodě během ročních období. V rámci budování vztahu k přírodě děti každoročně navštěvují penzion Jízdárna. Za termíny jako zooterapie, hipoterapie a ergoterapie se skrývá dětské poznávání zvířat prostřednictvím všech smyslů. Součástí komplexu penzionu Jízdárna je místo „Na kopečku“, které ačkoliv je soukromým pozemkem, je přístupné široké veřejnosti. Byl zde vysazen „Strom dětí“, který se stal místem pravidelného setkávání nejen místních a nejen dětí. Setkávání jsou organizována v rámci kulturních, společenských nebo sportovních akcí, ale i ryze soukromá. Pro svůj Genius loci je místo vyhledáváno novomanžely při svatebních obřadech, ale i poutníky k tichému zamyšlení.

V rámci soudržnosti občanů a zapojení celých rodin do dění v obci se začalo s výsadbou stromů za každé nové miminko. Strom jako symbol a cesta. Strom – dítě, které v našem kraji zapustí kořeny.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec zajišťuje příkladné zpracování dřeva převážně z obecních lesů pro své občany. Zpracováním zároveň dřevo získává přidanou hodnotu. • V katastru obce dochází ke kvalitnímu naplňování komplexních pozemkových úprav protierozními výsadbami včetně tvorby biokoridorů. • Myslivecký spolek odchovává a pro podporu stavů místní populace vypouští bažanty. • V obci hospodaří množství drobných či větších zemědělců, včetně chovatelky ovcí. Jedním z netradičních ovčích produktů je zmrzlina z ovčího mléka, vhodná pro ty, kteří nemohou produkty z kravského mléka. • V obci mimo jiné sídlí penzion Jízdárna s chovem koní a velkými prostory pro pořádání nejrůznějších společenských akcí.

Oranžová stuha Jihočeského kraje roku 2024

2. místo v celostátním hodnocení

Chrášťovice

Okres	Strakonice
Adresa obecního úřadu	Chrášťovice 75 386 01 Strakonice
Web	www.chrastovice.cz
Místní akční skupina	MAS Strakonicko z.s.
Počet obyvatel	269
Rozloha obce	1 072 ha

Obec Chrášťovice leží v Jihočeském kraji, zhruba 10 km severně od Strakonice. Umístění obce a nadmořská výška 525 m n. m. umožňuje krásný výhled po okolí a na šumavské kopce. Z Chrášťovic uvidíte například Klet, Boubín, Bobík, při dobré viditelnosti spatříte i Velký Javor. Šumava se táhne po celém jižním obzoru a výhled je to opravdu okouzlující. V okolí Chrášťovic najdete plno rybníků a hluboké lesy, které se v létě stávají cílem houbařů a milovníků cykloturistiky.

V obci působí dva významné zemědělské subjekty. Oba se věnují rostlinné i živočišné výrobě. Farma u Hoštičků, která se zaměřuje hlavně na pěstování brambor, cibule a česneku, se také zabývá chovem skotu. Pro obec zajišťuje zimní údržbu místních komunikací. Nakoupit u nich můžete kdykoliv v samoobslužném boxu.

Farma Diviš, zrekonstruovala zchátralý areál bývalého zemědělského družstva, postavila a vybavila zde mini mlékárnu, která svými výrobky z vlastního mléka zásobuje potravinářské řetězce v Jihočeském a Plzeňském kraji. Při výrobě využívá technologie precizního zemědělství. Pro obsluhu farmy na svých střechách zřídila solární elektrárnu.

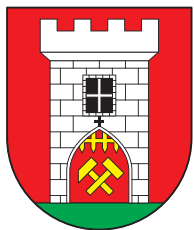
V obci působí myslivci, rybáři, hasiči, včelaři a svaz žen. Tyto spolky se starají o údržbu veřejných prostranství a udržování místních tradic. Aktivně se zapojují do společenského a kulturního života v obci. Pravidelně pořádají

myslivecký, rybářský a maškarní ples, poutové a posvícenské taneční zábavy, poutový průvod s polní mší svatou nebo hasičské rozloučení s létem.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Na území obce probíhá citlivá krajinná tvorba podle schválené komplexní pozemkové úpravy s využitím původních prvků, např. hráz nového rybníka z původních kamenů. • Příkladné je zapojení mladé (již předškolní) generace místních obyvatel do mysliveckého a rybářského spolku. • Produkce místních zemědělců je dostupná prodejem ze dvora, prostřednictvím automatu na mléko nebo samoobslužného prodejního boxu. Výrobky místní mlékárny jsou dostupné i v potravinářském řetězci. Místní zemědělská produkce je dodávána do lokálních škol, domova důchodců apod. • V obci probíhá úzká spolupráce obce, spolku a zemědělců v široké škále aktivit od organizace letního tábora pro děti, výsadby a údržby stromů, stavbu božích muk až po budování nového rybníka.

Oranžová stuha
Středočeského kraje
roku 2024

Krásná Hora nad Vltavou

Okres	Příbram
Adresa obecního úřadu	Krásná Hora nad Vltavou 45 262 56 Krásná Hora nad Vltavou
Web	www.krasna-hora.cz
Místní akční skupina	MAS Sedlčansko
Počet obyvatel	1 116
Rozloha obce	3 679,86 ha

V Krásné Hoře nad Vltavou působí dva významné zemědělské subjekty. ZD Krásná Hora a.s. se zabývá rostlinnou a živočišnou výrobou, kdy hospodaří celkem na 5 250 ha půdy a chová cca 4 200 ks skotu. Dále provozuje dvě bioplynové stanice, a také místní prodejnu potravin. Díky využívání moderních postupů a technologií je společnost tradičně vybrána mezi tzv. demonstrační farmy. LAKTOS a.s. se zabývá výrobou mléčných produktů, jako jsou sýry, jogurty nebo tvarohy, které jsou zároveň k prodeji v jejich podnikové prodejně.

Město spolupracuje se ZD v rámci údržby místních komunikací, dále využívá prostory kulturního domu a obřadní síně, které jsou v majetku společnosti. Tyto objekty jsou vytápěny bioplynovou stanicí. Další oblast spolupráce je při rozvozu obědů z jídelny ZD. V případě potřeby je využívána nákladní technika, a to i pro spolky nebo další organizace.

Oba subjekty se podílí věcnými dary i jinou podporou na kulturních a spolkových akcích jako je myslivecký ples, sportovní ples a další.

Od roku 2022 byl vysazen sad, a také několik alejí podél místních komunikací. Výsadby alejí probíhaly ve spolupráci se zemědělskými subjekty, výsadba sadu a jedné aleje byla provedena tzv. komunitním sázením, kdy každý strom získal svého patrona.

Městský úřad nyní nově sídlí v budově čp. 45, která dříve sloužila jako sýpka. Obnova tohoto brownfieldu proběhla v letech 2021 a 2022.

Momentálně se zde nachází také knihovna, informační centrum a muzeum.

Zajímavostí je také přestavba bývalého vepřína na kulturní dům, který se nachází v místní části Mokřice. Přestavbu postupně provedl spolek SDH Mokřice, který je nyní také majitelem objektu. V současné době se zde pořádá řada kulturních akcí, jako je hasičský ples, rybí hody nebo sraz harmonikářů.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec a její okolí se z původního hornického charakteru změnila v region zemědělský. ZD Krásná Hora hraje v dění obce důležitou roli díky své velikosti, počtem místních obyvatel zaměstnaných v družstvu, provozováním prodejny (ve které se většina produkce prodává za ceny, které zemědělci dostávají od supermarketů, zákazník zde tedy může porovnat ceny výkupní a prodejní), kuchyně s rozvozem obědů nebo vlastnictvím kulturního sálu s kapacitou až 600 osob, který obec využívá i na své akce. Je třeba také ocenit dlouholetou šlechtitelskou činnost družstva a ustájení dobytka s důrazem na welfare chovaných zvířat. • Za zmínku stojí i spolupráce obce s menším zemědělským subjektem při výsadbě krajinných alejí, kterých je v obci bezpočet. • Myslivecký kroužek, který sídlí v obecních prostorách, seznamuje s taji myslivosti již ty nejmenší adjunkty. • Komise mimo jiné ocenila vynikající spolupráci obce s Místní akční skupinou Sedlčansko, která v obci sídlí.

Oranžová stuha
Plzeňského kraje
roku 2024

Krašovice

Okres	Plzeň–sever
Adresa obecního úřadu	Krašovice 49 330 13 p. Trnová
Web	www.krasovice.cz
Místní akční skupina	MAS Světovina
Počet obyvatel	361
Rozloha obce	735 ha

Obec Krašovice se nachází severně od Plzně v nadmořské výšce kolem 420 m n. m. na soutoku potoka Bělá a Brodského potoka. V obci se nachází rybník o výměře 5,8 ha, který vesnici rozděluje na dvě oddělené části. Obec disponuje vlastním vodovodem a kanalizací. Nejvýznamnější památkou obce je barokní kostel sv. Jiljí z roku 1778. Rozloha katastrálního území obce činí 735 ha, z toho 487 ha tvoří lesy.

V obci působí několik zemědělských subjektů. Nejvýznamnější z nich je farma Bio Bělá s.r.o., která obhospodařuje veškeré obecní pozemky a louky. Farmu vyznačuje ekologické hospodaření a je certifikovaná jako Demeter farma. Používají pouze vlastní organická hnojiva a dbají o biodiverzitu krajiny. Půda, o kterou se starají, je plná mikroorganismů, úrodná a schopná zadržovat více vody. Farma spolupracuje s českými druidy, se kterými staví léčivé kamenné kruhy, jež se nachází i na území této obce a harmonizují energii v přírodě.

Obec vybudovala vlastní sběrné místo, kde občané mohou třídit a dovážet nepřeberné množství odpadů a materiálu, a to i bio odpadu ze zahrad a prostranstvích. Díky tomuto přístupu obec získala 1. místo v EEZ lize Plzeňského kraje v třídění elektroodpadu za rok 2022.

Obec také vysazuje nové aleje stromů, především staré odrůdy ovocných stromů. Velmi

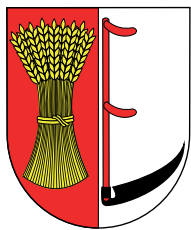
zajímavou atrakcí je nově vybudovaná Mišpulínova vychytaná stezka, kde jsou vysázeny jedlé odrůdy keřů, stromů a bylin. Na tuto stezku navazuje punktrack vytvořený za pomoci spolku K3 Team.

Obec je bohatá na spolkový a kulturní život. Působí zde ochotnický spolek KROS a dětský divadelní spolek KROSÁČEK, kynologický spolek, jehož členové se stali mistry světa ve výcviku psů v roce 2023, myslivecký spolek, spolek včelařů, klub seniorů, holubářů, Sdružení dobrovolných hasičů a klub přátel kulatého stolu, který obnovil tradici přejezdu přes rybník, kde lávka je zapsána v české knize rekordů jako nejdelší přejezdová. Obec také obnovila tradici pořádání vánočních a velikonočních trhů, a to především s produkty a výrobky místních občanů.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

V obci pořádají trhy s regionálními produkty místních obyvatel jako jsou zdobené perníčky, klobásy dle vlastních tajných receptur, místní koláče, háčkové nebo kovové dekorace. • Vrcholem letní sezony je „Přejezd přes rybník“ – přejezd na kole přes lávku, která je v české knize rekordů uvedena jako nejdelší přejezdová lávka. • Za zmínku stojí obecní vrt, na který je napojena celá obec a prostřednictvím kterého obec poskytuje patrně nejlevnější vodu v republice. • Další službou pro místní obyvatele je možnost štěpkování ořezaných větví obecním štěpkovačem. Štěpku pak mohou obyvatelé použít pro vlastní potřebu, nebo ji obec následně zpeněží. • Do péče o vysazené stromy v alejích se zapojují hasiči a zalévají stromy při vysokých teplotách. Chovatele v obci zastupují kynologové nebo včelaři. Zvláštností v obci je, že krašovičtí včelaři používají méně používaný rozměr rámečků, tzv. Českoslovak. • Zejména pro děti byla poblíž cyklistického hřiště vysázena Mišpulínova stezka s jedlými keři.

Oranžová stuha
Jihomoravského kraje
roku 2024

Malhostovice

Okres	Brno–venkov
Adresa obecního úřadu	Malhostovice 75 666 03 Malhostovice
Web	www.malhostovice.eu
Místní akční skupina	MAS Brána Brněnska
Počet obyvatel	1 012
Rozloha obce	1 151 ha

Obec Malhostovice v okrese Brno-venkov má první doloženou zmínku o obci v roce 1320, leží v podhůří Vysočiny na úpatí Boskovické brázdy. Katastrální území má dvě místní části Malhostovice a Nuzířov, jejichž rozloha je 1 150 ha. Obec je členem Mikroregionu Čebínka, MAS Brána Brněnska a DSO Tišnovsko.

Obec má ve správě přírodní areál Zlobice, který je tvořen třemi kopci, ty se výrazně zvedají nad okolní krajinou. Světlé dubohabrové lesy střídají přírodní louky a roste zde množství vzácných rostlin. Díky tomuto bohatství byla Zlobice zařazena do celorepublikového výběru evropsky významných lokalit soustavy „Natura 2000“. Ještě koncem minulého století zde měla své zázemí armáda. Dnes tyto prostory slouží Svazu chovatelů ovcí a koz a návštěvník se zde s těmito zvířaty může setkat. Vyhlídková věž na Zlobici nabízí krásné výhledy do okolní krajiny.

Obec se pyšní spoluprací se společností Oveko a Svazem chovatelů ovcí a koz ČR v rámci údržby a provozování bývalého vojenského prostoru na Zlobici.

Společnost Oveko pořádá každoročně celorepublikové ovčácké slavnosti pod názvem Ove-nálie. Součástí jsou i ukázky stříhání ovcí, práce ovčáckého psa, spřádání vlny, ochutnávka výrobků z ovčího masa i mléka. Každoročně tuto

akci zakončuje atrakce „Barevná vodní fontána Malhostovice“.

Obec úzce spolupracuje se zemědělci, včelaři, rybáři a myslivci. Partnerství se uskutečňuje především v rámci projektů zadržení vody v krajině, při výsadbě stromů a alejí a údržbě cyklostezek. Místní zemědělci jsou součástí MAS Brána Brněnska.

Obec vlastní nový rybník i další vodní prvky, na kterých jsou 2x do roka pořádány rybářské závody pro děti a dorost.

Extravilán obce je protkán systémem zpevněných polních cest a cyklostezek s návazností na všechny okolní obce a města. V uplynulých letech byly vysazeny podél těchto cest aleje a stromořadí.

Dominantou okolní krajiny jsou evropsky chráněné vápencové útvary přírodní památka Malhostovické kopečky.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Komise ocenila zdařilé využití brownfieldu bývalého vojenského prostoru. Část slouží pro chov ovcí a koz. V těchto prostorách se konají každoročně nejen ovčácké slavnosti s ukázkami stříhání ovcí, ale i řada tematických kulturních akcí. • V areálu je také jízdná, kterou využívá chovatelka koní pro poskytování hipoterapie s velkým pozitivním dopadem na své klienty, zejména postižené děti. Působí zde i jiné podnikatelské subjekty. • V rámci komplexních pozemkových úprav byl v obci dokončen projekt zpevnění polních cest, o které se starají místní zemědělské subjekty. • Jako zajímavý projekt na odbývání místní produkce pro ostatní zemědělce, ohodnotila komise řetězec prodejních automatů zeleniny a ovoce nabízející produkty v Brně a na dalších místech v regionu. • V obci funguje místní samoobslužná prodejna brambor, která k prodeji nabízí i paragon.

Ovesné Kladruby

Oranžová stuha
Karlovarského kraje
roku 2024

Okres	Cheb
Adresa obecního úřadu	Ovesné Kladruby 17 353 01 p. Mariánské Lázně
Web	www.ovesnekladruby.cz
Místní akční skupina	MAS Kraj živých vod
Počet obyvatel	144
Rozloha obce	1 807 ha

Ovesné Kladruby se nachází v Karlovarském kraji, v okrese Cheb, sedm kilometrů jihovýchodně od Mariánských Lázní, v klimaticky drsném prostředí ve výšce nad 700 m n. m., na úpatí Podhorního vrchu (847 m n. m.), který je nejvyšším vrchem Tepelské vrchoviny a který je vyhaslou sopkou.

Třebaže není znám přesný letopočet založení Ovesných Kladrub, soudí se, že existovaly už ve 12. století. Ležely na původním panství českého vladky Sezimy a po něm na panství jeho syna Hroznaty. Hroznata založil roku 1193 Klášter Teplá a Ovesné Kladruby se již v roce 1242 uvádějí jako farní centrum.

Poprvé se v zápisu uvádí jméno farní obce – latinské jméno „Avenatika Cladruna“ přičemž prvé slovo neznámá nic jiného než oves. Později je obec pojmenována staroněmecky Hebreyn Kladrum (Hebreyn – oves). Toto se časem změnilo na Habakladrau. České pojmenování Ovesné Kladruby se prvně zaznamenalo r. 1473 a má stejný význam jako německé a latinské jméno. Oves se stal i symbolem obecního znaku.

Od roku 1974 patří Ovesné Kladruby do Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les a mohou se chlubit krásnou přírodou, na jejím katastru bylo vyhlášeno několik přírodních památek. Obci se

v nedávné době podařilo vybudovat kanalizaci a nyní se připravuje výstavba vodovodu.

V obci jsou čtyři rodinné zemědělské subjekty, které se zabývají převážně chovem krav, koní a ovcí. Místní zemědělci se aktivně podílejí na budování opatření vedoucích k zadržování vody v krajině, udržují staré rybníky a budují nové. Jejich pomoc je také nepostradatelná v životě obce, ať se jedná o údržbu zeleně a veřejných prostranství v obci, nebo spoluúčast při různých brigádách a kulturním dění.

Spolupracujeme při realizaci pozemkových úprav. I mimo pozemkové úpravy se snažíme udržet jednotnou koncepci při obnově starých cest, výsadbě starých odrůd dřevin, či výsadbě nových mezí.

V obci Ovesné Kladruby spolupracujeme s občany i s „našimi“ zemědělci a společnými silami zvelebujeme místo kde žijeme tak, aby se nám tu žilo dobře.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec klade důraz na zachování původního rázu. Nová zástavba je realizována v prolukách po zbouraných budovách, nejsou stavěny nové „satelity“. Snaha o rekonstrukci budov, např. již dokončená rekonstrukce bývalé školy, kde v současné době sídlí obecní úřad a knihovna. Probíhá veřejná sbírka na opravu kostela. Obec také dlouhodobě usiluje o získání budovy vlakového nádraží a její záchranu před demolicí. • Vzhledem k problémům se zásobováním vodou ze studní obyvatel, zřídila obec vlastní vrt, čistírnu odpadních vod a většina budov je v současné době napojena na kanalizaci. • Spolupráce obce s místními zemědělci je úzká a probíhá na nejrůznějších úrovních. Zemědělci pomáhají technikou na obecních stavbách, dodávají dřevo místním obyvatelům, podílejí se na údržbě cest, budují rybníčky pro zadržení vody v krajině, podporují biodiverzitu. Například zbudováním hadoviště na pastvině s příhodnými podmínkami pro hady a ještěrky nebo mozaikovým kosením pro ochranu modrásků. • V obci se snaží o obnovu tradičních aktivit, největší akcí v obci je pouť s ukázkami řemesel, dílniček pro děti a prodejem výrobků přímo od výrobců.

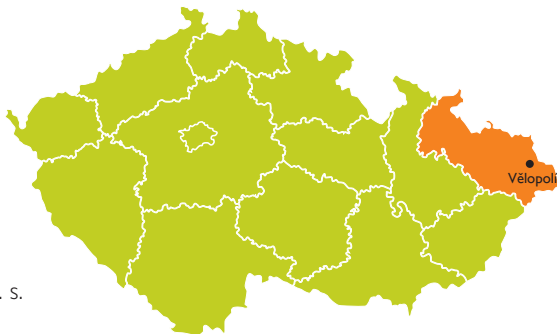

Oranžová stuha Moravskoslezského kraje roku 2024

I. místo v celostátním hodnocení

Vělopolí

Okres	Frýdek-Místek
Adresa obecního úřadu	Vělopolí 48 739 59 Střítež u Českého Těšína
Web	www.velopoli.cz
Místní akční skupina	MAS Pobeskydí, z. s.
Počet obyvatel	295
Rozloha obce	298 ha

Obec Vělopolí se rozkládá na 300 ha půdy a se svými 300 obyvateli se vyznačuje rozptýlenou zástavbou, tzv. selskou zástavbou. Jde o historicky zemědělskou oblast, kde v současnosti žije mnoho drobných rolníků, hospodařících především pro svůj vlastní užitek. Krajina je mírně zvlněná a rozprostírá se v podhůří Beskyd s krásným výhledem na vrchol Javorový. Snaha zachovat venkovský ráz krajiny s rozptýlenou zástavbou je pro obec velmi důležitá.

Na podporu obnovy zeleně probíhají organizované výsadby na obecních i soukromých pozemcích. Aleje, stromořadí a pásy zeleně pomáhají snížení větrné a vodní eroze a zvyšují ekologickou stabilitu území. Obec podporuje vznik remízků a políček pro zvířata.

Zdravá čistá krajina skýtá přírodní skvosty v podobě druhově pestrých rostlin, keřů a stromů. Ty poskytují přirozený úkryt ptákům a zvěři. V přírodě se vyskytuje Chřástal polní, Potápka roháč nebo Puštík obecný. Přirozený vzhled krajiny je výsledkem také dlouhodobé spolupráce s mysliveckým spolkem. Jeho aktivity spočívají v péči o zvěř, výsadbě a péči o aleje stromů, remízků a keřů. Starají se o bažantnici, odchovnu zajíců, stavějí ptačí budky, krmelce.

Velmi významným spolupracujícím subjektem je Základní organizace Českého zahrádkářského svazu. Padesátičlenný spolek funguje od roku 1977, připravuje pro spoluobčany řadu

akcí – zájezdy, stavění panenek, sečení obilí, dýňobraní apod. Nejrozsáhlejší akcí je Zahrádkářská výstava.

Svou velikostí malá, ale pro obec i okolí významná, je farma, na jejímž pozemku vznikl Jezdecký klub Vělopolí. Lásky ke koním dala vzniku jezdecké školy s Pony klubem pro menší děti a s Juniorkou pro mládež od 12 let. Pořádají se zde semináře a letní tábory pro děti, dny na ranči.

Souznění a ochrana přírody je na 1. místě. Občané se podílejí na obnově zeleně v obci, sami i prostřednictvím spolků. To přispívá k větší soudržnosti a přesvědčení, že dělají správnou věc. Významně se zapojili i do projektu revitalizace parku v centru obce.

Obec očima celostátní hodnotitelské komise Oranžové stuhy

Obec klade důraz na svou zemědělskou historii a hrdě se k ní hlásí. • Příkladně udržovaná prostranství v obci a okolní krajina podpořená snahou obce harmonizovat krajinu pomocí výsadby. I novostavby, které zde vyrůstají, zachovávají a respektují historickou strukturu zástavby. • Aby obec zachovala čistou krajinu, podporuje finančně své obyvatele, kteří se rozhodnou pořídit si fotovoltaické panely, nebo domovní čistíčky odpadních vod. • Ze soukromého jezdeckého klubu se kromě sportovního kroužku pro děti stalo i místo setkávání místních a dějiště společenských akcí. • Myslivecký a zahrádkářský spolek úzce spolupracuje s obcí. Široká základna malopěstitelů organizovaná v rámci zahrádkářského spolku každoročně pořádá výstavu v sále obecního úřadu.

Celostátní vítězové Ocenění Oranžová stuha

rok	celostátní vítěz	kraj
2023	Truskovice	Jihočeský
2022	Mažice	Jihočeský
2019	Třeštice	Vysočina
2018	Svrkyně	Středočeský
2017	Čejtice	Jihočeský
2016	Větrkovice	Moravskoslezský
2015	Kozojídky	Jihomoravský
2014	Hošťálková	Zlínský
2013	Prlov	Zlínský
2012	Rudka	Jihomoravský
2011	Řepeč	Jihočeský
2010	Francova Lhota	Zlínský
2009	Telecí	Pardubický
2008	Partutovice	Olomoucký
2007	Těšetice	Olomoucký

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
www.mze.gov.cz, info@mze.gov.cz

ISBN 978-80-7434-782-5